

Poznań, dnia 7 marca 2007r.

Prof. dr hab. inż. Leszek Frąckowiak

Politechnika Poznańska

OPINIA

O OSIĄGNIĘCIACH NAUKOWYCH, DYDAKTYCZNYCH I ORGANIZACYJNYCH

Prof. dra inż. **HENRYKA JÓZEFA TUNI**

KANDYDATA DO TYTUŁU

DOKTORA HONORIS CAUSA

UNIwersytetu Zielonogórskiego

Prof. dr inż. Henryk Józef Tunia – Nestor polskiej energoelektroniki - urodził się w 1925 roku w Głuchowie k/Łańcuta w rodzinie nauczycielskiej. Po ukończeniu liceum matematyczno-fizycznego w 1944 roku, podjął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej, uzyskując w 1950 roku tytuł mgra inż. w zakresie maszyn elektrycznych. Po rozpoczęciu pracy w Biurze Projektowania „Prozamet” w Gliwicach, zostaje służbowo przeniesiony do Biura Projektów i Studiów Budownictwa Specjalnego w Warszawie. W 1954 roku rozpoczął studia aspiranckie na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Równolegle podjął pracę w Instytucie Elektrotechniki w Warszawie – Międzylesiu. W 1960 roku prof. H. Tunia uzyskuje stopień doktora nauk technicznych broniąc rozprawy doktorskiej pt. „Analiza i synteza napędu z silnikiem prądu stałego o tyratronowym sterowaniu”. Należy podkreślić, że dziedzina energoelektroniki znajdowała się wówczas w Polsce w początkowej fazie rozwoju, a prezentowana rozprawa była pierwszą tej rangi publikacją krajową. W 1966 roku prof. H. Tunia podejmuje pracę w ówczesnej Katedrze Napędów Elektrycznych Politechniki Warszawskiej kierowanej przez prof. Z. Grunwalda. Już w 1969 roku ukazuje się Jego pierwsza monografia pt. „Układy elektroniczne w automatyce napędowej”. Przyczyniła się ona walcie do niezwykle dynamicznego i szerokiego rozwoju elektroniki przemysłowej, energoelektroniki i nowoczesnej automatyki napędów. Była też inspiracją do podjęcia wielu prac doktorskich i badawczych.

Kiedy po reformie szkolnictwa wyższego w 1970 r. powstał dzisiejszy Instytut Sterowania i Elektroniki Przemysłowej Politechniki Warszawskiej, prof. H. Tunia organizuje w nim nowy Zakład Elektroniki Przemysłowej, którego kierownikiem był do dnia przejścia na emeryturę. Następnie jako prodziekan (1969-71) oraz dziekan (1971-81) Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej inicjuje, organizuje i uruchamia jako pierwszą w Polsce specjalność „Energoelektronika”, którą do dnia dzisiejszego ukończyło ponad 400 absolwentów. W 1974 roku uzyskuje tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego. Z tego okresu pochodzi szereg publikacji zwartych, w tym m.in. cieszący się dużą popularnością podręcznik akademicki pt. „Podstawy energoelektroniki” (napisany z prof. B. Winiarskim), oraz skrypt centralny „Podstawy automatyki napędu elektrycznego” (współautorstwa prof. M.P. Kaźmierkowskiego).

Tytuł naukowy profesora zwyczajnego uzyskał w 1981 roku. Wkrótce ukazały się kolejne Jego książki naukowe, w tym m.in. wydana przez PWN książka pt. „Automatyka napędu przekształtnikowego”, monografia w języku angielskim pt. „Automatic Control of Converter – Fed Drives” oraz kolejna monografia pt. “Układy energoelektroniczne – obliczanie, modelowanie i projektowanie (współautorska). Równoległe do bardzo wszechstronnej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, prof. H. Tunia przykładął zawsze duże znaczenie do współpracy z przemysłem. Był pomysłodawcą i zazwyczaj kierownikiem wielu projektów wykonywanych dla przemysłu krajowego. Były to przede wszystkim układy napędowe nawrotne dużej mocy (m.in. dla hut, zakładów metalowych i przędzarek), nagrzewnice indukcyjne, układy rezerwowego zasilania dla szpitali, laserów i obróbki jonowej. Współpraca ta zaowocowała 35 patentami (autorstwa lub współautorstwa Profesora), a także licznymi rozwiązaniami wdrożonymi w przemyśle. Okres po uzyskaniu tytułu profesora zwyczajnego cechuje się dalszą intensyfikacją badań naukowych. Ukazała się m.in.: kolejna monografia pt. „Przezienniki częstotliwości” (współautorstwo prof. T. Citko). Wszystkie te pozycje spotkały się z dużym uznaniem środowiska elektryków.

Po przejściu w 1995 roku na emeryturę, Prof. H. Tunia podjął pracę w Politechnice Świętokrzyskiej, gdzie pełni funkcję kierownika Katedry Energoelektroniki.

Prof. H. Tunia jest uczonym o międzynarodowym autorytecie. Jego prace naukowe obejmują głównie tematykę modelowania, projektowania i realizacji układów energoelektronicznych i automatyki napędu przekształtnikowego, a w ostatnim okresie – także metod poprawy jakości energii elektrycznej. Prof. H. Tunia współpracował naukowo z europejskimi i amerykańskimi ośrodkami naukowymi, m.in. z Uniwersytetem Technicznym w Aachen (Niemcy) i Uniwersytetem w Guanajuato (Meksyk). W 1999 roku został wybrany na Członka Zwyczajnego Międzynarodowej Akademii Nauk Elektrotechnicznych w Rosji.

Prof. H. Tunia ma bardzo bogaty dorobek naukowy zawierający około 200 prac naukowych opublikowanych, w tym: 21 publikacji książkowych w kraju i za granicą oraz 35 patentów. Jego opracowania naukowe znalazły liczne zastosowania w gospodarce narodowej. Był promotorem 50 prac doktorskich i recenzentem 16 rozpraw habilitacyjnych (poza opiniami tajnymi, zlecanymi przez CK).

Wielka skromność, otwartość i bezpośredniość zjednały Profesorowi dużą sympatię i głębokie zaufanie nie tylko w środowisku elektryków. Potwierdza to wielokrotny Jego wybór do tak ważnych dla nauki polskiej ciał kolegialnych, jak m.in. Komitet Badań Naukowych (członek przez dwie kadencje) oraz Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych (od 1994 roku). Jest także Członkiem Honorowym Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, oraz Członkiem Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk. Profesor był wielokrotnie nagradzany, m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Lista aktywności zawodowej Pana Profesora jest bardzo długa. We wszystkich tych instytucjach Profesor z dużym zaangażowaniem reprezentuje problemy rozwoju polskiej energoelektroniki.

Dzięki niezwyklej otwartości, partnerskiemu ułożeniu stosunków z pracownikami i studentami, darzeniu współpracowników głębokim zaufaniem, Prof. H. Tunia stworzył szkołę naukową energoelektroniki przekraczającą ramy Politechniki Warszawskiej. W ramach tej szkoły Profesor wypromował ponad 120 dyplomantów, z których ponad 50 to obecnie doktorzy nauk technicznych, 7 to doktorzy habilitowani, a 6 to profesorowie tytularni (w tym rektor i dziekan).

Profesor szczególnego wsparcia udzielał uczelniom młodszym we wdrażaniu energoelektroniki do programu studiów. Dbał szczególnie o rozwój kadry naukowej i nowoczesnej bazy laboratoryjnej.

Długofalowa i różnorodna jest także współpraca Prof. H. Tuni z Uniwersytetem Zielonogórskim. Gorąco popierał starania środowiska o powołanie najpierw Politechniki Zielonogórskiej, a następnie Uniwersytetu Zielonogórskiego, widząc w takich działaniach możliwość lepszego i szybszego rozwoju środowiska akademickiego w Zielonej Górze.

Wieloletnia (od 1992 roku) współpraca naukowo-badawcza łączy Pana Profesora i Jego Zespół z Instytutem Inżynierii Elektrycznej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Przyczyniła się ona do zdynamizowania rozwoju naukowego Instytutu oraz zaowocowała wspólnymi publikacjami w czasopiśmie, w materiałach konferencji krajowych i zagranicznych, wspólną realizacją projektów badawczych. Profesor inspirował i wspiera organizowane przez Uniwersytet Zielonogórski konferencje naukowe, aktualnie głównie z zagadnień polepszania jakości energii elektrycznej oraz kompatybilności elektromagnetycznej.

Znam Pana profesora od ponad 20 lat. Wielokrotnie miałem okazję wysłuchania Jego wystąpień konferencyjnych. Bliska jest mi tematyka badań naukowych Profesora. Był on m.in. recenzentem mojej rozprawy habilitacyjnej.

Chciałbym podziękować Władzom Uniwersytetu Zielonogórskiego za inicjatywę nadania tytułu Doktora Honoris Causa Panu Profesorowi Henrykowi J. Tuni. Jest on znakomitym kandydatem do tego zaszczytnego tytułu. Zwracam się do Wysokiego Senatu Politechniki Poznańskiej o poparcie tej inicjatywy.

